

“Dolandırıcılık suçundan sanıklar ... ve ... hakkında mahkememize açılan kamu davasının yapılan yargılaması sırasında;

İsparta C.Başsavcılığının 28/11/2016 tarih, 2016/4416 Esas sayılı iddianamesi ile sanıklar ve ... müşteki ... yönelik eylemleri nedeniyle TCK’nın 157/1. maddesi gereğince ayrı ayrı cezalandırılmaları istemiyle mahkememize kamu davası açılmış, mahkememizin 05/12/2016 tarihli 2016/670 iddianame değerlendirme no’lu kararı ile iddianame sevk maddesi olarak gösterilen TCK’nın 157/1.maddesinin, suç ve iddianamenin düzenlenme tarihinden sonra 02/12/2016 tarihli 29906 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6763 sayılı Yasanın 34. maddesi ile değiştirilen 527 î sayılı CMK’nın 253. maddesinde düzenlenen uzlaştırma uygulanacak suçlar kapsamına alınması nedeniyle aynı yasanın 35.maddesi ile değiştirilen CMK’nın 254. maddesi gereğince uzlaştırma hükümlerinin uygulanmasını teminen iddianamenin iadesine karar verilmiş, İsparta C.Başsavcılığı Uzlaştırma Bürosunun 09/01/2017 tarihli uzlaştırma raporuna göre, müşteki ... Maria Termiei Str.La 1377 Köln/Almanya adresinde ikamet ettiği, dosyada bir temsilci kaydının bulunmadığı gerekçesi ile CMK’nın 253/6. maddesinin “Resmi mercilere beyan edilmiş olup da soruşturma dosyasında yer alan adreste bulunmama veya yurt dışında olma ya da başka bir nedenle mağdura, suçtan zarar görene, şüpheliye veya bunların kanuni temsilcisine ulaşılamaması ‘halinde, uzlaştırma yoluna gidilmeksizin, soruşturma sonuçlandırılır.” şeklindeki hüküm gereğince uzlaştırma işlemlerine yönelik bir girişimde bulunulmadan dosya soruşturma bürosuna iade edilmiş ve 09/01/2017 tarihli uzlaşmanın sağlanamadığına ilişkin rapora istinaden 18/01/2017 tarih ve 2017/198 Esas sayılı iddianame ile mahkememize kamu davası açılmıştır.

5235 sayılı TCK’nın 157/1. maddesi şikayete ve uzlaştırmaya tabi suçlar kapsamında değil iken 02/12/2016 tarihli 29906 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6763 sayılı Yasanın 34. maddesi ile değiştirilen 5271 sayılı CMK’nın 253/1. (b-6) maddesi gereğince uzlaştırma uygulanacak suçlar kapsamına alınmıştır. 5271 sayılı CMK’nın yürürlüğe girmesi ile birlikte uzlaştırma müessesesi Türk Yargı sistemine dahil edilmiş olup, yargılama öncesi çözüm yollarının etkin kılınarak, yargı merci ilerinin iş yükünün azaltılması, hukuki sorunların yargı mercilerine intikal etmeden çözüme kavuşturulması amaçlanmıştır. Uzlaştırma kapsamındaki suçlar nedeniyle uzlaştırmının sağlanması halinde şüpheli hakkında henüz bir kamu davası açılmadan, iş yargılama safhasına götürülmeden CMK’nın 253/19. maddesi gereğince kovuşturmayaya yer olmadığına ilişkin karar ile hukuki süreç sonlandırılmaktadır.

Şikayete ve uzlaştırmaya tabi suçlarda, soruşturma aşamasında uzlaştırmının sağlanamaması nedeniyle kamu davası açılıp halinde yargılama aşamasında şikayetten vazgeçme ve vazgeçmenin sanık tarafından kabul edilmesi halinde sanığın ceza almaması yasal olarak mümkün İken dava dosyamıza konu olduğu üzere uzlaştırmaya tabi, ancak şikayete tabi olmayan bir suç nedeniyle soruşturma aşamasında uzlaştırmının sağlanamaması veya uzlaştırma yoluna gidilmeksizin kamu davası açılması halinde sanık ile müşteki arasında yargılama aşamasında anlaşma sağlanması ve müştekinin şikayetten vazgeçmesi halinde dahi yargılamaya devam edilerek, suçun sübutu halinde sanığın cezalandırılmasına karar verilebilecektir. Yani, soruşturma aşamasında uzlaştırma prosedürünün uygulanması ve sonucunda uzlaştırmının sağlanması halinde uzlaştırma nedeniyle kovuşturmayaya yer olmadığına ilişkin karar ile hukuki süreç sonlandırılarak şüphelinin, sanık olmama/mahkum olmama (ceza almama) imkanı varken dava dosyamızda olduğu üzere, sırf müştekinin yurt dışında ikamet ediyor olması nedeniyle uzlaştırma prosedürünün uygulanmayarak kamu davası açılması halinde ise yargılama aşamasında müştekinin zararı giderilmiş olsa müşteki şikayetinden vazgeçse dahi suçu sübut bulduğunda sanık cezalandırılabilecektir. Müştekinin

Esas Sayısı : 2017/85

Karar Sayısı : 2017/64

yurt dışında ikamet ediyor olması nedeniyle uzlaştırma prosedürünün uygulanmaması, daha soruşturma aşamasında müşteki ve sanık arasında bir anlaşmanın oluşabilmesine engel olmakla, müştekinin de zararının daha erken bir zamanda giderilmesine engel olmakla, müştekinin de mağdurivetine sebebiyet verebilecektir.

C.Başsavcılığı tarafından, müşteki ile sanık arasında uzlaştırma prosedürünün uygulanmamasına, müştekinin ikamet adresinin yurt dışı adresi olması nedeniyle CMK'nın 253/6. maddesi gerekçe gösterilmiştir. CMK'nın 253/6. maddesinin "Resmi mercilere beyan edilmiş olup da soruşturma dosyasında yer alan adresle bulunmama veya yurt dışında olma ya da başka bir nedenle mağdura, suçtan zarar görene, şüpheliye veya bunların kanuni temsilcisine ulaşılamaması halinde, uzlaştırma yoluna gidilmeksizin, soruşturma sonuçlandırılır." şeklindeki hükmü ile uzlaştırma yoluna gidilmeksizin (uzlaştırma prosedürü uygulanmaksızın) soruşturmanın sonuçlandırılabilceği haller gösterilmiş olup, mağdur, suçtan zarar gören, şüpheli veya bunların kanuni temsilcilerinin yurt dışında bulunması hali tek başına uzlaştırma yoluna gidilmeksizin soruşturmanın sonuçlandırılacağı bir hal olarak düzenlenmiştir. Her ne kadar madde metninin yazılışı itibariyle, taraflardan birinin yurt dışında olması durumunda, kendisine bu adresten ulaşılmaya çalışılmasına, bu şekilde uzlaştırma prosedürüne girişimde bulunulmasına rağmen ulaşılamaması gibi bir hali düzenlediği anlamı taşıdığı düşünülebilir ise de, madde metnindeki "Resmi mercilere beyan edilmiş olup da soruşturma dosyasında yer alan adreste bulunmama" ibaresinin yurt içi adreslere ilişkin olduğu, taraflardan birinin yurt dışında olmasının uzlaştırma prosedürünün uygulanmaması için tek başına yeterli bir hal olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumun ise taraflardan birinin yurt içinde ikamet ediyor olması ile yurt dışında ikamet ediyor olması halinde farklı hukuki statüye tabi olmaları sonucunu doğuracağı, bu farklı statünün doğurduğu hukuki süreç nedeniyle yurt içinde ikamet edilme halinde mağdurun hakkına erken bir zamanda kavuşma, şüphelinin de hakkında kamu davası açılmaması imkanı varken yurt dışında ikamet edilme halinde ise mağdur hakkını alabilecek ise dahi daha geç alacak şüpheli de (suçun sübutuna bağlı olarak) her halükarda mahkum olabilecektir.

Bu itibarla dava konusu olayda uygulanan 5271 sayılı CMK.nm Uzlaştırma başlıklı 253. madde 6. fıkrasının, suçtan zarar gören, şüpheli veya bunların kanuni temsilcisine yurt dışında olması nedeniyle ulaşılamaması halinde uzlaştırma yoluna gidilmeksizin soruşturmanın sonuçlandırılacağına ilişkin düzenlemesindeki (...veya yurt dışında olma...) ibaresi ile,

İlgisi nedeniyle (Uzlastırmacı, dosya içindeki belgelerin birer örneği kendisine verildikten itibaren en geç otuz gün içinde uzlaştırma işlemlerini sonuçlandırır. Uzlastırma bürosu bu süreyi en çok yirmi gün daha uzatabilir.) şeklindeki 12. fıkrası,

2709 sayılı TC Anayasasının. Kanun Önünde Eşitlik başlıklı 10/1, 4, 5 madde ve fıkraları ile Hak Arama Hürriyeti başlıklı 36/1. madde son cümlesine aykırı olduğundan,

Anayasaya aykırılık iddiasının halli için Anayasanın 152/1. maddesi ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu Ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 40/1. maddesi gereğince Anayasa Mahkemesine BAŞVURULMASINA,

Dosyanın tamamının onaylı suretinin dizi pusulası yapılarak Anayasa Mahkemesine GÖNDERİLMESİNE,

Karar vermek gerekmiş, mahkememizin Anayasa'ya aykırılık iddiasının değerlendirilerek, bir karar verilmesi hususunda takdir ve gereği talep olunur."